

Um-umag Panggop Sit Juwan Vuvya-in Mamitu

Tunggal mangala kanu jin mangnganup, awad latta ud tinunu un ijatong nas jajit anak na, tay amod jit ka-asi na kan jija, tay nasapan natoy ji ina ja ngarud.

Haji osan al-algaw, manpasigab ji ama ja ulu. Ot yom-og jajit anak na un umoy man-anap si lu-ut (winnu vollat a kan jaji mamalong-ag), tay umunnayon jan vumilog ji ama ja, un itapal ja si ulu na. Hali, na-id adsan ja kanu kawkaw-on tay majanagan jan unay. Kalpasan ji maikatlun al-algaw, kummarkaru jit sakit ji ulun ji ama ja, ot aw-awni kad hiji, natoy.

Ot kakka-asi a jajit juwan na-ulila ja ngarujon si ina, na-ulila ja pay yan ha ama. Ot hajiton, inanu-anusan ja kanu latta a ta ma an-anom si na-id mit an ud manakom ja. Awad ana jaji ka-ilyan ja a ngim vokon a kamas jin mismun ama ja tay, pasaray jan man-ut-uti nu ujum na, tay ama ja mit.

Ot hajit umoy jajit lallalaki kad un mankopyas vitu, nalagip ja pay un umoy mankopyas vitu. Ot ummoy ja kanu pay mangkopya si vitu. Ngim hajin vitu osya, tupingon ja jit vitu tapnu aji na makapa-uli jin makna. Ot yom-og ja kanun mankulub a. A ngim gapu ta vuvvuvya-i ja, kankanunnuwan jit mangkokopya ja.

Ot osan lavi kanu man, nanpa-inop ji ama ja un:

“Hajin kaw-on yu kad a vitu, ikayu mangala hi livu ta ilivu yu sit ngavyangavyan na, tapnu aji na magjay, kin nalasu un nok-on ji nigay.” (Tay hajin livu osya, inggaw hijin ginuvyat man. Aji ja pa-at umogyat tay livu ngarud nga iningsa-an ja ta lalla-usan ja.)

Ot hajiton, umoy ja kanu man-anap hi livu. Ot amin jit kaw-on ja un vitu, livuwon ja kanu ji sangi na, ngavyangavyan jit vitu. Ot umoy kad manviling jajit ka-ilyan ja, umoy ja pay manviling. Japjappakon jajit ka-ilyan ja jit nigay a tay aju ngarud ji kaw-on jan vitu. Ngim nalinu jit vitu ja. Ummoy ja pay namviling awad lattad ma-ala. Aji kad aji ja mit mal-anan hi kalni winnu vyavuy winnu ugsa. Aji kad awad latta ud *supply* ja.

Hajit noka manin, maka-asiyan umvos jit ina ja, ay, ama ja tay na-id tigammu jan man-iwa, manwalak hijit ugsa winnu hajit vyavuy a kon-on ja. Nanpa-inop umvos jit ama ja un:

“Kamas tu jin kaw-on yu. Umun-una, walakon yu kad, ka-anon yu ji nangunog na yan. Kajon, nu ma-avus kad ya maka-an jajin nangonog na, ka-anon yu jit takob na, ka-anon yu jit pa-ing ja kad asi kayu vi-ikon ji nansupang a, sit tilid na kad siyaji jin juwan vutik. Ot kamas tu jin mangwa yu pay hijin pitsu tapnu aji na maka-an hinat ulu ingganas vyagang. Siyaji jin noka kad nu jumatong kayus jin voloy, asi kayu pay iwa-iwa-on. Ot tapnu awad nadnoy hi isidsija yu, kumuson yu. Mangała kayus kawayan kad asinan yu akit jit kalni kad ikwa yus ji. Ta pasalay yun ijogas natong,” kan[a] ja kanu tay inggaw kanu pay ji uma ja nga siyad man-a-an jas jajit latud kan ja uvi kan ja katila un kama si mansupply ja a, nga *food supplies* ja.

Ot hajiton, hajin vitun hiyaji awad situn longat na ustun Valvyalasang kan Gina-ang. Kit hajajin mangganup hijit, pasaray jan jatngon jit vitu nga siyaji jin kan ja un vitun ji vuvya-i. Kit sin satunon ta sumansan a paltug ji ma-usar, asan ja on umoy kinalukalub ji, nagavugavulan. Na-ijon jit vitu.

Ot siyaji jin um-umag jajin juwan vuvya-i, um-umag jit osan lalaki un na-ayat si pamilya nan lallalu si juwan anak na ot adsana ud vinayvay-an jija ta kama latta isulu na jijas, noka, in-inop. Manpa-inop kad isulu na jin napiyan mangwa ja. Uray nu haji uma, isulu na umvos jit man-a-alad ja tapnu asan jajin vyavuy lonkon, adsan ji ugsa lonkon tay ajun vyavuy kan ja ugsas jit. Uray nu manguma ka si igid ji vovoloy, lonkon lattan ji vyavuy tay ajun vyavuy hijit. Na-id pay yan paltug osya gamin. Ot usaron jan mangała hiyajit vyala-is, vitu nga siyaji jin namituwan jajin juwa un mansunud a ul-ulila.

Siyaji jin ka-istorya-an jajit ka-um-umagan jijit osan lalaki un najungngu si pamilya na, lallalus jat juwan vuvya-in anak na.

Recorded on December 4–5, 2006, in Kalinga, Philippines

Oral account by Barcelon Panabang

Transcription and Translation by Scott M. Saboy & Lawrence A. Reid

Assisted by Warren Panabang

Recorded and organized by Michiko Yoneno, Davao